

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000245

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-01-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Житницька Анастасія Анатоліївна

2. Anastasiia Zhytnytska

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 19-12-2023

Спеціальність за освітою: Мова і література (англійська)

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 011.36.23

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35

Тема дисертації:

1. Формування гнучких навичок комунікації майбутніх учителів іноземних мов в освітньому процесі закладів вищої педагогічної освіти
2. Formation of communication soft skills of future teachers of foreign languages in the educational process of institutions of higher pedagogical education.

Реферат:

1. Актуальність дослідження відповідає викликам сьогодення, котрі зумовлені соціальними, економічними та політичними запитами на підготовку майбутніх учителів іноземних мов, які повинні володіти спектром soft skills фахівця XXI сторіччя. Проведене дослідження зумовлює створення належних умов для підготовки майбутніх учителів іноземних мов, здатних успішно реалізовувати освітні виклики, активно та ефективно взаємодіяти зі здобувачами освіти, їхніми батьками, колегами, адміністрацією закладу освіти та громадськістю поза межами фахової діяльності, адже саме активний, конкурентоспроможний педагог, педагог, котрий уміє повести за собою, переконати, використовуючи при цьому всі шляхи та застосунки комунікації, зуміє підготувати нове покоління дітей. Доцільність дисертації зумовлюється необхідністю

подолання об'єктивно існуючих суперечностей, які існують у сфері проблеми, що досліджується: між усвідомленням на державному рівні значення особистості учителя іноземних мов в євроінтеграції країни та її громадян та недосконалістю існуючого іншомовного освітнього середовища закладів вищої педагогічної освіти; між потребами суспільства в майбутніх учителях, здатних на високому рівні здійснювати та організовувати комунікацію, і рівнем розроблення цього питання в педагогічній теорії; між існуючою системою професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів іноземних мов і недостатнім розробленням методичного забезпечення з формування в них гнучких навичок комунікації. Наукова новизна та теоретичне значення одержаних результатів дослідження полягає в тому, що в ньому уперше теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено ефективність дидактичних умов формування гнучких навичок комунікації майбутніх учителів іноземних мов в освітньому процесі закладів вищої педагогічної освіти, а саме: інтеріоризація комунікативних методик формування гнучких навичок комунікації майбутніх учителів іноземних мов в освітній процес педагогічного вишу; імплементація різноманітних стратегій активного та інтерактивного навчання, які зумовлюють організацію педагогічного експерименту; визначено критерії та показники рівнів сформованості гнучких навичок комунікації в майбутніх учителів іноземних мов: мотиваційнопізнавальний (усвідомлення ролі гнучких навичок комунікації в майбутній професійній діяльності; прагнення до оволодіння гнучкими навичками комунікації; домінування мотивів в оволодінні гнучкими навичками комунікації); змістовий (знання сутності гнучких навичок комунікації, способів оволодіння гнучкими навичками комунікації та самоосвіти); процесуально-поведінковий (застосування знань стосовно гнучких навичок комунікації на практиці; поведінка під час комунікативної взаємодії; упевненість під час говоріння, виступів), рефлексивно-коригувальний (корегування своїх дій, переосмислення та прогнозування результатів подальшої взаємодії); – уточнено сутність понять «soft skills» («сукупність особистісних, професійних та соціальних здібностей, які сприяють емоційному інтелекту та успішності особистості в її професійному та повсякденному житті») та «гнучкі навички комунікації майбутніх учителів іноземних мов» («інтегральна якість особистості майбутнього вчителя іноземних мов, яка сприяє ефективному вирішенню професійних та повсякденних завдань на рівні комунікативної взаємодії»); – подальшого розвитку набули методи активної та інтерактивної взаємодії здобувачів освіти, способи організації офлайнного та онлайнного навчання, що сприяють формуванню навичок ефективної комунікації майбутніх учителів іноземних мов в освітньому процесі педагогічного вишу. Практичне значення результатів дослідження полягає в тому, що матеріали наукового пошуку можна використовувати в процесі розроблення освітніх програм, робочих програм, авторських силабусів, навчальних планів, спрямованих на формування в майбутніх учителів іноземних мов гнучких навичок комунікації; застосовувати під час розроблення дисциплін за вибором бакалаврів, укладання підручників та посібників, методичних рекомендацій до гуманітарних дисциплін та написання наукових робіт, а також упроваджувати в закладах фахової передвищої освіти, які здійснюють підготовку вчителів іноземних мов

2. The relevance of the research corresponds to today's challenges, which are caused by social, economic and political demands for the training of future teachers of foreign languages, who must possess the spectrum of soft skills of a specialist of the XXI century. The conducted research determines the creation of appropriate conditions for the training of future teachers of foreign languages, who are able to successfully implement educational challenges, actively and effectively interact with students, their parents, colleagues, the administration of the educational institution and the public outside the boundaries of professional activity, because it is an active, competitive teacher, a teacher, who knows how to lead, persuade, while using all the ways and applications of communication, will be able to prepare a new generation of children. The expediency of the dissertation is determined by the need to overcome objectively existing contradictions that exist in the field of the problem under study: between awareness at the state level of the importance of the personality of a foreign language teacher in the European integration of the country and its citizens and the imperfection of the existing foreign language educational environment of institutions of higher pedagogical education; between the needs of society for future teachers who are able to carry out and organize communication at a high level, and the level of development of this issue in pedagogical theory; between the existing system of professional and pedagogical training of future

foreign language teachers and the insufficient development of methodological support for developing their flexible communication skills. The scientific novelty and theoretical significance of the obtained research results lies in the fact that for the first time the effectiveness of didactic conditions for the formation of communication soft skills of future foreign language teachers in the educational process of institutions of higher pedagogical education is theoretically substantiated and experimentally tested, namely: the internalization of communicative methods for the formation of future foreign language teachers languages in the educational process of a pedagogical university; implementation of various active and interactive learning strategies that determine the organization of a pedagogical experiment; criteria and indicators of the levels of development of communication soft skills among future foreign language teachers have been determined: motivational and cognitive (awareness of the role of flexible communication skills in future professional activities; the desire of education applicants to master communication soft skills; the dominance of positive motives); content (knowledge of the essence of communication soft skills, ways of mastering communication soft skills and self-education); procedural-behavioral (constant application of knowledge regarding communication soft skills in practice; effective behavior during communicative interaction; confidence during speaking, performance), reflexive-corrective (constant adjustment of one's actions, rethinking and predicting the results of further interaction). The essence of understanding "soft skills" has been clarified ("the totality of individual, communicative and managerial skills that contribute to emotional intelligence and the success of individuality in their professional and everyday life") and "communication soft skills of future teachers of foreign languages" ("integral quality of the particularity of the future teacher of foreign languages, which combines effective professional and everyday tasks on an equal level with communicative interaction"). Methods of active and interactive interaction of students, organizational forms, exercises, pedagogical situations that contribute to the formation of effective communication skills of future foreign language teachers in the educational process of a pedagogical university have been further developed. The practical significance of the research results is that scientific research materials can be used in the process of developing educational programs, work programs, author's syllabuses, curricula aimed at developing flexible communication skills in future foreign language teachers; apply in the development of disciplines for the choice of bachelors, conclusions of textbooks and manuals, methodological recommendations in the humanities and writing scientific papers, and also implement them in institutions of professional higher education that train foreign language teachers.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- Житницька А.А. Генерування інформаційного контенту як компетентність майбутнього журналіста. Педагогіка та психологія. Харків, 2019. Вип. 61. С. 51-59. DOI: <https://doi.org/10.34142/2312-2471.2019.61.06>
- Житницька А.А. Місце креативного мислення у професіограмі майбутнього вчителя іноземної мови. Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи: зб. наук. пр. [редкол. Лук'янова Л.Б. (голова), Аніщенко О.В. (заступник голови), та ін.]; Ін-т пед. Освіти і освіти дорослих імені Івана Зазюна НАПН України. Київ, 2021. Вип. 1 (19). С. 64-72. DOI: [https://doi.org/10.35387/od.1\(19\).2021.64-72](https://doi.org/10.35387/od.1(19).2021.64-72)

- Житницька А.А. Соціальна комунікація як предметна сфера підготовки майбутнього журналіста. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. пр. / [редкол.: А.В. Сущенко (голов. ред. та ін)]. Запоріжжя : КПУ, 2021. Вип. 74. Т2, С. 175-178. DOI: <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2021.74-2.34>
- Житницька А.А. Сторітелінг як метод формування гнучких навичок комунікації майбутніх учителів іноземних мов. Теорія та методика навчання та виховання. 2022. № 52. С. 85–94 DOI: <https://doi.org/10.34142/23128046.2022.52.08>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Башкір Ольга Іванівна

2. Olga I. Bashkir

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Осадченко Інна Іванівна

2. Inna I. Osadchenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Корнюш Ганна В'ячеславівна

2. Hanna V. Korniusch

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Українська інженерно-педагогічна академія

Код за ЄДРПОУ: 02071228

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 16, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Коваленко Оксана Анатоліївна

2. Oksana A. Kovalenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зеленська Людмила Дмитрівна
2. Ludmyla D. Zelenska

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-3324-5173**Додаткова інформація:** <https://scholar.google.com.ua/citations?user=mSplxEAAAAAJ&hl=uk>;
<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57219231970>;
<https://www.webofscience.com/wos/author/record/2397411>**Повне найменування юридичної особи:** Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди**Код за ЄДРПОУ:** 02125585**Місцезнаходження:** вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Собченко Тетяна Миколаївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Собченко Тетяна Миколаївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Боярська-Хоменко Анна Володимирівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна